

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

A STUDY OF THE STATE AND PROBLEMS OF PROJECT MANAGEMENT OF THE SCIENCE
ENRICHMENT CLASSROOM IN THE SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF OFFICE OF
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 12

นางสาวขวัญชนก จุลนวล *

Khwanchanok Junnuan

ผศ.ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโท **

Asst. Prof. CHAYAPIM USAHO, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ประชากรผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน และกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ จำนวน 214 คน จากทั้งหมด 480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง = 3.49, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การวางแผนโครงการมีประสิทธิภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากและมีระดับการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น = 3.64, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ การปฏิบัติตามแผนโครงการ = 3.51, S.D. = 0.76) ส่วนการประเมินผลโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น = 3.32, S.D. = 0.81) 2) ปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง = 2.86, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าปัญหาการบริหารโครงการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการปฏิบัติตามแผน มีระดับปัญหามากกว่าด้านอื่น = 2.93, S.D. = 0.89) รองลงมาคือ การวางแผนโครงการ = 2.85, S.D. = 0.88) และด้านการประเมินผลโครงการ เป็นด้านที่เป็นปัญหาน้อยกว่าด้านอื่น = 2.81, S.D. = 0.88)

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: krukhwanchanok@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: chayapim.u@chula.ac.th

ISSN 1905-4491

Abstract

The purposes of this research were to investigate the state and problems of project management of the science enrichment classroom in the schools under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office 12. The population in the research included 30 school principals and 214 teachers, which were selected from a total number of 480 teachers. The questionnaire was designed as a checklist and rating scale. The data was analyzed using frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation.

According to the research result, there were two main findings. First of all, it indicates that, overall, every process of the project management of the science enrichment classroom received the medium score = 3.49, S.D. = 0.70). Comparing each step of the project management, it can be seen that the project planning got the highest score in the rank = 3.64, S.D. = 0.75), followed by the implementation process = 3.51, S.D. = 0.76), and the evaluation process = 3.32, S.D. = 0.81), respectively. Secondly, regarding the problems of the science enrichment classroom project management, the survey result shows that all processes also got the medium score = 2.86, S.D. = 0.79). Specifically, it illustrates that the implementation process is considered the main problem of the project management as it had the highest ranking = 2.93, S.D. = 0.89), followed by the planning process = 2.85, S.D. = 0.88), whereas the evaluation process fell slightly behind the planning process = 2.81, S.D. = 0.88)

คำสำคัญ: การบริหารโครงการ, การวางแผน, การนำแผนไปปฏิบัติ, การประเมินผล, โครงการห้องเรียนพิเศษ วิทยาศาสตร์

Keywords: PROJECT MANAGEMENT / PLANNING / IMPLEMENTATION / EVALUATION / ENRICHMENT SCIENCE CLASSROOM

บทนำ

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559, 2555) จึงมีความจำเป็นอย่างสูงสุดและรีบด่วนที่ประเทศชาติต้องสร้างนักวิจัย และนักประดิษฐ์คิดค้นที่มีความสามารถระดับมาตรฐานโลกในปริมาณเพียงพอ ซึ่งต้องดำเนินการตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศในการปรับเปลี่ยนการผลิตจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เงินทุน และแรงงานที่มีผลผลิตต่ำไปสู่การใช้ความรู้และความชำนาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้เป็นพลังขับเคลื่อนและภูมิคุ้มกันประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559, 2555)

บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย เป็นอีกปัจจัยที่สะท้อนผลการดำเนินงานในการพัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศในช่วงที่ผ่านมา โดยบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเต็มเวลา มีจำนวนเฉลี่ยเพียง 34,805 คนต่อปี หรือคิดเป็น 5.4 คนต่อจำนวนประชากร 10,000 คน มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 23 ต่อปี มีการทำงานในภาคเอกชนเพียง 7,164 คนต่อปี หรือคิดเป็น 1 คนต่อจำนวนประชากร 10,000 คน และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 4 ต่อปี (นโยบายและแผน

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ.2555-2564, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับพินิติ รัตนานุกูล (ออนไลน์:2555) ได้กล่าวถึง สภาพปัญหาการขาดแคลนกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ ที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ กล่าวถึงการผลิตกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าแรงงานไทยส่วนใหญ่มีการศึกษาและความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่ำ ซึ่งมีปัจจัยประกอบกันหลายด้าน ได้แก่ เศรษฐกิจและสังคม จิตวิทยา การพัฒนาครูอาจารย์ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังพบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่อยู่ในตลาดแรงงานส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงสาขาที่สำเร็จการศึกษา มีการทำงานตรงสาขาเพียงร้อยละ 23 ในขณะที่ทำงานไม่ตรงสาขาร้อยละ 70 ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในภาคการผลิตและบริการ

ดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประเทศชาติ และเป็นการสร้างขุมกำลังทางวิชาการ จึงมีการจัดตั้งโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นโครงการในความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นฐานในการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจอย่างเต็มตามศักยภาพพร้อมทั้งปลูกฝังให้มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์และมีความเป็นนักวิจัยอย่างลึกซึ้ง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2556)

การบริหารงานโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2550 รวมเวลาดำเนินโครงการมาแล้ว 6 ปี โดยโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์เป็นองค์ประกอบของแผนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน อันประกอบด้วยแผน แผนงาน โครงการและกิจกรรม แผนจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความสำเร็จของแผนงาน และแผนงานแต่ละแผนงานจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความสำเร็จของโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นรองรับแผนงานนั้น ๆ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2532) โครงการจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการนำแผนงานไปสู่การปฏิบัติ

ไพฑูริย์ ตระการไทย (2551) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโครงการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ด้านการวางแผนการทำงาน คณะกรรมการดำเนินการโครงการพิเศษจะมีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงานที่ชัดเจน และมีการพิจารณาผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเพื่อรับผิดชอบงาน รวมทั้งมีการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงาน จะมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม ปรับปรุงการทำงานของตนเอง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านการปรับปรุงพัฒนางาน คณะกรรมการดำเนินการโครงการพิเศษ จะพิจารณาผลการติดตามผลประเมิน มาพัฒนางานเพื่อลดอุปสรรค ปัญหาของการดำเนินงานต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การบริหารโครงการเป็นวิธีการบริหารจัดการเฉพาะกิจที่ยืดหยุ่น ง่าย ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสภาพแวดล้อมและนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนาของบุคคล องค์กร สังคม และประเทศชาติ ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้บริหารโครงการจะต้องดำเนินการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ โดยอาศัยหลักทฤษฎีการบริหารโครงการมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาว่าการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มีสภาพและปัญหาในการบริหารโครงการอะไรบ้าง เนื่องจากการบริหารโครงการ

ของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ เพื่อจะพัฒนาการบริหารโครงการมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

กรอบแนวคิดงานวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย ใช้แนวคิดกระบวนการบริหารโครงการ ของ Fayol, Gulick & Urwick, Sears and Deming (Fayol (1916); Gulick & Urwick (1936); Sears (1950); Deming(1993): อ้างถึงใน ศักดา สกนธวัฒน์, 2555) ซึ่งได้ขอบข่ายการบริหารโครงการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation)
3. การประเมินผล (Evaluation)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผู้วิจัยออกแบบการวิจัย ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนสตรีทุ่งสง โรงเรียนพัทลุง และโรงเรียนสตรีพัทลุง ประชากรผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และหัวหน้าโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ทั้งหมด 5 โรงเรียน จำนวน 30 คน และกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ทั้งหมด 5 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970: 607-610 อ้างถึงใน วรณี แกมเกต: 2551: 287) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน จากประชากรผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 480 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ตอนที่ 3 ปัญหาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การนำไปปฏิบัติ (Implementation) และ 3) การประเมินผล (Evaluation) โดยในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด แล้วนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจและแก้ไข หลังจากนั้นนำแบบสอบถาม เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาความถูกต้อง ด้านการครอบคลุมเนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว รวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความเห็นชอบในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

1. การส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ที่มีโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ที่เป็นประชากรทั้งหมด 5 โรงเรียน พร้อมแนบซองเปล่าและจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย พร้อมติดแสตมป์ และบางโรงเรียนผู้วิจัยส่ง-รับคือแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. การรับแบบสอบถามคืน

โรงเรียนจัดส่งแบบสอบถามทางคืนกลับมายังผู้วิจัย และบางโรงเรียนผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยแจ้งการนัดหมายทางโทรศัพท์กับโรงเรียนเพื่อรับแบบสอบถามคืน

3. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมด 244 ฉบับ โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 ฉบับ แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน จำนวน 214 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 197 ฉบับ

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ และร้อยละ ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 3 ปัญหาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12

1.1 ภาพรวมของการบริหาร พบว่า สภาพการบริหารโครงการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.49$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติมากกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ การปฏิบัติตามแผนโครงการ ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 0.76) และส่วนการประเมินผลโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 0.81)

1.2 ด้านการวางแผน ในภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนเตรียมแนวทางการปฏิบัติงานให้ครูและบุคลากรตามโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 1.00) และข้อที่มีการปฏิบัติด้านการวางแผนอยู่ในระดับปานกลางและมีระดับการปฏิบัติน้อยกว่าข้ออื่น คือ โรงเรียนจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ ($\bar{x} = 3.29$, S.D. = 1.00)

1.3 ด้านการปฏิบัติตามแผน ในภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนมอบหมายงานให้ครูและบุคลากร โดยจัดทำเป็นคำสั่งที่ชัดเจน มีระดับการปฏิบัติตามแผนอยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.98) และข้อที่มีระดับการปฏิบัติตามแผนน้อยกว่าข้ออื่น คือ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและต่างโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 1.01)

1.4 ด้านการประเมินผล ในภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการให้หน่วยงานอย่างต่อเนื่อง มีระดับการปฏิบัติด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = 0.98) และข้อที่มีระดับการปฏิบัติด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางและที่มีระดับการปฏิบัติตามแผนน้อยกว่าข้ออื่นคือ โรงเรียนประเมินการสอนของครูผู้สอนโครงการห้องเรียนพิเศษอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.00)

2. ปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12

2.1 ภาพรวมของปัญหาการบริหาร พบว่า ปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัญหาการบริหารอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการปฏิบัติตามแผน มีระดับปัญหามากกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 0.89) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนโครงการ ($\bar{x} = 2.85$, S.D. = 0.88) และด้านการประเมินผลโครงการ เป็นด้านที่เป็นปัญหาน้อยกว่าด้านอื่น ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 0.88)

2.2 ปัญหาด้านการวางแผน ในภาพรวมพบว่า ปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นคือ ครูและบุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ($\bar{x} = 3.08$, S.D. = 1.04) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยกว่าข้ออื่น คือ โรงเรียนกำหนดความต้องการทรัพยากร เกินความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ($\bar{x} = 2.71$, S.D. = 1.13)

2.3 ปัญหาด้านการปฏิบัติตามแผน ในภาพรวมพบว่า ปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นคือ ครู

และบุคลากรไม่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ($\bar{x} = 3.14$, S.D.= 1.15) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยกว่าข้ออื่น คือ การจัดการเรียนการสอนของครูตามโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ไม่เป็นไปตามแนวทางของ สพฐ.และสสวท. ($\bar{x} = 2.69$, S.D. = 1.05)

2.4 ปัญหาด้านการประเมินผล ในภาพรวมพบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นคือ โรงเรียนขาดการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ ($\bar{x} = 2.89$, S.D.= 1.04) และข้อที่เป็นปัญหาน้อยกว่าข้ออื่นคือ โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือในการติดตามประเมินผล ($\bar{x} = 2.72$, S.D. = 0.99)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 มีประเด็นสำคัญสำหรับการอภิปรายดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์โดยรวม

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ โดยภาพรวม พบว่าสภาพและปัญหาการบริหารโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารโครงการ รายด้านพบว่า สภาพการบริหารด้านการวางแผนโครงการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีความเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการบริหารโครงการมีการวางแผนโครงการ กำหนดแนวทางการดำเนินงานของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ไว้ล่วงหน้า มีการจัดลำดับกิจกรรมสำคัญ ๆ ตามลำดับก่อนหลังและตามลำดับเวลาที่จะต้องทำให้เสร็จ รวมทั้งมีการจัดสรรจัดการใช้ทรัพยากรในการบริหารที่เพียงพอต่อการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พรรคทวี จีรัตน์ (2553) ได้ศึกษาการบริหารโครงการ “คืนครูให้นักเรียน” ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สภาพการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารโครงการคืนครูให้นักเรียน ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนจัดทรัพยากร เช่นวัสดุ อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์สนับสนุนการบริหารจัดการ ตามโครงการคืนครูให้นักเรียน และสอดคล้องกับวิจัยของ วิภพ จันทรา (2540) ที่ศึกษาการบริหารโครงการเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารโครงการมากที่สุดจะเกี่ยวข้องกับด้านการวางแผน เนื่องจากการดำเนินโครงการ มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การเข้าร่วมโครงการ กศ.พช. ได้มีการศึกษาข้อมูลความพร้อมของโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารโครงการ รายด้านพบว่า ระดับปัญหาด้านการปฏิบัติตามแผนโครงการ เป็นปัญหามากกว่าด้านอื่น เนื่องจากในการดำเนินการปฏิบัติตามแผน พบว่ามีการมอบหมายงานให้ครูและบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งภาระงานของครูที่มีมากและมีความซ้ำซ้อนกับภาระงานอื่น ๆ จึงทำให้ครูปฏิบัติหน้าที่ตามแผนของโครงการไม่เต็มที่ นอกจากนี้ครูและบุคลากรขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามภาระงานของโครงการที่ได้รับมอบหมาย ครูและบุคลากรบางส่วนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ วิมล แพงโคตร (2540) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย

พบว่า มีปัญหาการบริหารโครงการ สอธ. โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโครงการ สอธ. เป็นงานตามจุดเน้นของกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นงานนโยบายที่ไม่ใช่งานหลักที่โรงเรียนที่อาจจะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติก็ได้ และมีปัจจัยจากความพร้อมของโรงเรียน จึงทำให้บุคลากรในโรงเรียนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อโครงการน้อยกว่าที่ควร และสอดคล้องกับวิจัยของ สุชีพ อินทรวิชัย (2537) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารโครงการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี พบว่า มีปัญหาการบริหารโครงการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เนื่องจากผู้บริหารมีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนทำให้ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และขอบข่ายการบริหารโครงการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. สภาพและปัญหาด้านการวางแผน

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก และปัญหาด้านการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากโรงเรียนมีการกำหนดคณะกรรมการวางแผนงานบริหารโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ไว้อย่างชัดเจน แต่ครูและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการบริหารโครงการ และขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ เมื่อพิจารณาสภาพด้านการวางแผนเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนเตรียมแนวทางการปฏิบัติงานให้ครูและบุคลากรตามโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก และเป็นข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่น เนื่องจากในแต่ละปีการศึกษา ก่อนจะมีการดำเนินงานของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณะกรรมการด้านการวางแผนโครงการจะมีการจัดทำเอกสารคู่มือ แนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานตลอดปีการศึกษา เพื่อให้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ ตรีการไทย (2551) ที่นำเสนอรูปแบบการบริหารโครงการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ด้านการวางแผนการทำงาน คณะกรรมการดำเนินการโครงการพิเศษจะต้องมีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และแผนงานที่ชัดเจน มีการจัดทำเอกสารคู่มือ แนวทางการปฏิบัติงาน และข้อที่มีสภาพด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลางและมีระดับการปฏิบัติด้านการวางแผนน้อยกว่าข้ออื่นคือ โรงเรียนจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ เนื่องจากโรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศโครงการและประเมินโครงการ และขาดความเข้าใจถึงหลักการและวิธีปฏิบัติในการนิเทศโครงการที่ชัดเจน

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการวางแผนเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่น คือ ครูและบุคลากรขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ เนื่องจากในการวางแผนโครงการ จะกำหนดให้คณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านการวางแผนโครงการเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งอาจจะทำให้การวางแผนไม่ครอบคลุมความต้องการของหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นจากครูผู้สอนนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองและนักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า หากโรงเรียนมีการกำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน จะทำให้การวางแผนครอบคลุมความต้องการของทุกฝ่ายและจะได้เห็นมุมมองด้านอื่น ๆ ที่อาจจะมองข้ามไป ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อนันต์ ธีรวิรัชกิจ (2537) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า การจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ขาดการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็น ขาดการสำรวจสภาพและปัญหาของ

โรงเรียน จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นจากครู ผู้ปกครองและนักเรียน ดังนั้นในการวางแผนโครงการ หรือวิเคราะห์โครงการ ควรจะดำเนินการโดยคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการวางแผน ที่ครอบคลุม ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการวางแผน และมีความมั่นใจในความสำเร็จของโครงการต่อไป และข้อที่มีปัญหาด้านการวางแผนน้อยกว่าข้ออื่น คือ โรงเรียนกำหนดความต้องการทรัพยากร เกินความจำเป็น ในการจัดการเรียนการสอนของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ เนื่องจากโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอเนื่องจากโรงเรียนมอบหมายงานให้ครูและบุคลากร โดยจัดทำเป็นคำสั่งที่ชัดเจน แต่พบว่าการมอบหมายงานแก่ครูและบุคลากร ยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีความซ้ำซ้อน นอกจากนี้ยังพบว่าครูและบุคลากรขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามภาระงานของโครงการที่ได้รับมอบหมาย ผู้วิจัยเห็นว่าเหตุผลดังกล่าวเหล่านี้ อาจจะเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบโครงการ จากสถานบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์

3. สภาพและปัญหาด้านการปฏิบัติตามแผน

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมสภาพด้านการปฏิบัติตามแผน อยู่ในระดับมาก และปัญหาด้านการปฏิบัติตามแผน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสภาพด้านการปฏิบัติตามแผน เป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีสภาพการปฏิบัติตามแผนมากกว่าข้ออื่นคือ โรงเรียนมอบหมายงานให้ครูและบุคลากร โดยจัดทำเป็นคำสั่งที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อนันต์ ธันวรัศมิ์กิจ (2537) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาร่องในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า การจัดทำโครงการในแผนงานวิชาการ มีการจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ โดยมีการแต่งตั้งคณะบุคคลจัดทำ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา และครูปฏิบัติการสอน มีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็น โดยวิเคราะห์จากผลการสำรวจสภาพและปัญหาของโรงเรียน หลักการ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ นโยบายของกรมสามัญศึกษาและหลักสูตร และสอดคล้องกับวิจัยของ ดิเรก ทวีสุข (2543) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานให้ปฏิบัติงานในโครงการ โดยผู้บริหารโรงเรียนกำหนดให้มีหัวหน้าโครงการหรือผู้รับผิดชอบโครงการและมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานตามโครงการ และข้อที่มีสภาพด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลางและมีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าข้ออื่น คือ โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากโรงเรียนไม่มีการกำหนดตารางการประชุมการดำเนินงานของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ในแต่ละปีการศึกษาทั้งภายในและต่างโรงเรียนอย่างชัดเจน ประกอบกับครูและบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์มีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ของโรงเรียนที่มาก ทำให้การดำเนินการประชุมไม่ต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารปฏิบัติตามแผนเป็นรายชื่อพบว่า ปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นปัญหามากกว่าข้ออื่นคือ ครูและบุคลากรไม่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ สืบเนื่องจากครูมีจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ที่มาก และมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอนมากเช่นเดียวกัน ทำให้โรงเรียนไม่มีช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของครู ทำให้ขาดการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูและบุคลากร ซึ่งส่งผลให้ครูที่มีหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ขาดความรู้และทักษะที่จำเป็น

ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อนันต์ ธีวรัถย์กิจ (2537) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ขาดการอบรมครูแบบเข้มให้ครูรู้เรื่องเทคนิควิธีสอนนักเรียนที่มีความสามารถเป็นพิเศษ ขาดเอกสารวิชาการที่หน่วยงานภายนอกผลิตให้ครูศึกษาด้วยตนเอง ห้องเรียนพิเศษเฉพาะไม่เหมาะสมและการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่ครูยังไม่ทั่วถึง จะเห็นว่าปัญหาด้านการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติตามแผนโครงการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประชุม รอดประเสริฐ (2542: 61) ที่ได้ให้แนวคิดบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหาร ในการดำเนินงานโครงการว่าจะต้องสร้างทักษะที่จำเป็นให้กับบุคคลที่จะนำผลงานโครงการไปใช้หรือนำไปเผยแพร่ และเสนอแนวทางการดำเนินงานให้บุคคล และกลุ่มบุคคลผู้รับผิดชอบได้ทราบอย่างชัดเจน และฝึกอบรมบุคคลให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามแผนน้อยกว่าข้ออื่นคือ การจัดการเรียนการสอนของครูตามโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ไม่เป็นไปตามแนวทางของ สพฐ.และสสวท. เนื่องจากครูใช้โครงสร้างหลักสูตรห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ตามแนวทางของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

4. สภาพและปัญหาด้านการประเมินผล

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมพบว่าสภาพและปัญหาด้านการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก โรงเรียนประเมินผลโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้และมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ แต่โรงเรียนขาดการตรวจเยี่ยม นิเทศโครงการ ระบบการติดตามและประเมินผลโครงการที่มีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาสภาพด้านการประเมินผลเป็นรายข้อพบว่า โรงเรียนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการให้หน่วยงานอย่างต่อเนื่อง มีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมาก และมีระดับการปฏิบัติตามกว่าข้ออื่น เนื่องจากในแต่ละปีการศึกษาหลังการดำเนินงานของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์เสร็จสิ้น โรงเรียนจะจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของโครงการให้โรงเรียนและรายงานผลความก้าวหน้าต่อสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง หากพบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการโครงการจะได้นำข้อค้นพบไปปรับปรุงพัฒนาโครงการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ดิเรก ทวีสุข (2543) ที่ศึกษาการบริหารโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า โรงเรียนมีการกำกับนิเทศการดำเนินงาน และหลังจากการประเมินโครงการจะมีการวิเคราะห์ว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ แล้วรายงานความก้าวหน้าและรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงจัดทำโครงการในปีต่อไป และข้อที่มีสภาพด้านการบริหารอยู่ในระดับปานกลางและที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนประเมินการสอนของครูผู้สอนโครงการห้องเรียนพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากโรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ประเมินโครงการ

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการประเมินผล เป็นรายข้อพบว่า ปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีเป็นปัญหามากกว่าข้ออื่น คือ โรงเรียนขาดการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจเยี่ยม นิเทศติดตามโครงการ ทำให้ขาดการนิเทศและติดตามการดำเนินงานของโครงการ อีกทั้งโรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตามน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ดิเรก ทวีสุข (2543) ที่ศึกษาการบริหารโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า ปัญหาการควบคุมโครงการ คือ บุคลากรขาดความเข้าใจในการควบคุมและประเมินโครงการ ขาดบุคลากรในการกำกับ ติดตามและนิเทศรับผิดชอบโครงการ และสอดคล้องกับวิจัย

ของวิภพ จันทรา (2540) ที่ศึกษาการบริหารโครงการเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าโรงเรียนได้รับการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ กศ.พช. จากหน่วยงานต้นสังกัดไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนไม่มีการตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการ กศ.พช. และข้อที่มีปัญหาด้านการประเมินผลน้อยกว่าข้ออื่นคือ โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือในการติดตามประเมินผล เนื่องจากเมื่อมีการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผล ครูจะให้ความร่วมมือ และเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุงในการดำเนินการของโครงการต่อผู้รับผิดชอบโครงการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรกำหนดให้ครูจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการระดมความรู้ ความคิด ประสบการณ์ และทักษะของแต่ละคนมาใช้ในการวางแผนโครงการ เพื่อให้ได้แผนงานที่ดี มีความสมบูรณ์และเมื่อนำแผนไปปฏิบัติก็จะประสบผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนกำหนดให้ครูจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มีสภาพการวางแผนโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

2. โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ และติดตามตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด เนื่องจากการตรวจเยี่ยมและนิเทศติดตามโครงการ จะทำให้ผู้ดำเนินโครงการทราบว่าโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด และจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติตามแผนโครงการ

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ มีสภาพการบริหารโครงการอยู่ในระดับปานกลาง

3. โรงเรียนควรกำหนดตารางการประชุมที่ชัดเจน และจัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ ควรมีการกำหนดตารางและจัดการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการชี้แจงและสร้างความเข้าใจร่วมกัน และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกันได้

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการประชุมร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีสภาพการปฏิบัติตามแผนโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร ในการวางแผนโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์

จากผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีส่วนร่วมในการวางแผนและรับผิดชอบโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง และมีข้อเสนอแนะให้ครูจากทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามแผนของครูและบุคลากร

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขาดการจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ และมีข้อเสนอแนะให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมและนิเทศโครงการ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ดิเรก ทวีสุข. (2543). *การบริหารโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2542). *การบริหารโครงการ*. กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์.
- พรรคทวี จรีรัตน์. (2553). *การบริหารโครงการ “คืนครูให้นักเรียน” ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินิติ รตะนานุกูล. (2555). *ทิศทางการพัฒนาบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/technology/download/article/article_20120229190725.ppt [2556,กรกฎาคม,19]
- ไพฑูริย์ ตระการไทย. (2551). *การเสนอรูปแบบการบริหารโครงการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภพ จันทรา. (2540). *การบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมล แพงโคตร. (2540). *การศึกษาปัญหาการบริหารโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2532). *การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรพาณิชยพัฒน์.
- ศักดิ์ดา สกนธวัฒน์. (2555). *ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบียลแห่งประเทศไทย เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2556). *โครงสร้างหลักสูตรห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ มาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามแนวทางของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พุทธศักราช 2555*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2555). *นโยบายและแผนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2555-2556*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานปลัดกระทรวง. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวง.

สุชีพ อินทรวิชัย. (2537). *ปัญหาการบริหารโครงการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อนันต์ ธีนวัชรกิจ. (2537). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.